

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail:
info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 172/30

mun. Chișinău

19 noiembrie 2024

Eugenia PARFENI, inspectoarea de integritate superioară a Autorității Naționale de Integritate, conducându-se de prevederile art. 10 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, susținute de art. 7 alin. (1), art. 19, art. 33, art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului averii și intereselor personale inițiat în privința dlui Iurie SAVIȚCHI, anul nașterii XXXXX, IDNP XXXXX, domiciliat în XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, ap. XXXXX deținând funcția de Șef Serviciul Supraveghere Tehnică în cadrul Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun.Chișinău a întocmit prezentul Act de constatare prin care,

A STABILIT:

La 10.01.2024, în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare-ANI) a fost înregistrată sesizarea cu nr. 03/62 din 10.01.2024, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr.132/2016), a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor. Sesizarea repartizată în sistem vizează controlul respectării regimului juridic al averii și intereselor personale de către dl Iurie SAVIȚCHI, Șef Serviciul Supraveghere Tehnică în cadrul Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun.Chișinău.

Conform sesizării parvenite, se invocă că, în anul 2022, dl Iurie SAVIȚCHI, a achiziționat contra sumei de 25 000,00 Euro un teren intravilan, iar la 10.02.2021 a dobândit în proprietate 2 imobile a căror valoare cumulativă declarată este de 344 650,00 lei. Datele din declarațiile de avere și interese personale trezesc suspiciuni privind existența diferenței substanțiale între avere și veniturile obținute în aceeași perioadă.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (4) din Legea 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Legea nr.133/2016), responsabilitatea pentru depunerea în termen a declarației, precum și pentru veridicitatea și deplinătatea informațiilor o poartă persoana care o depune.

Potrivit art. 31 alin. (1) din Legea nr. 133/2016, în termen de 30 de zile de la data

repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.

Astfel, având în vedere alegațiile invocate în sesizare, inspectoarea de integritate a considerat necesar de a iniția procedura de control a averii și a intereselor personale întru a verifica existența și justificarea disponibilităților financiare ce au stat la baza modificărilor patrimoniale ale dlui Iurie SAVIȚCHI și a membrilor familiei, ori exista aparența unei eventuale diferențe substanțiale între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte, în timpul exercitării de către dl Iurie SAVIȚCHI a funcției publice.

Corespunzător la 26.01.2024, în temeiul art. 31 alin. (1) din Legea 132/2016, prin Procesul-verbal nr. 13/30, emis de inspectoarea de integritate, în privința dlui Iurie SAVIȚCHI, Șef Serviciul Supraveghere Tehnică din cadrul Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun.Chișinău a fost inițiat controlul averii și intereselor personale.

Prin demersul nr. 04-30/1081 din 26.01.2024, inspectoarea de integritate l-a informat pe dl Iurie SAVIȚCHI, Șef Serviciul Supraveghere Tehnică în cadrul Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun.Chișinău despre inițierea în privința sa a controlului averii și intereselor personale și despre drepturile sale prevăzute în Legea nr. 132/2016, scrisoarea de informare a fost expediată prin intermediul poștei electronice, comunicată în mod telefonic de subiectul vizat, fiind recepționată, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la materialele cauzei.

Conform informațiilor din Registrul de Stat al Populației, dl Iurie SAVIȚCHI, a.n XXXXX a încheiat căsătoria cu dna XXXXX, a.n XXXXX la XXXXX, având la întreținere doi copiii minori, XXXXX, a.n XXXXX și XXXXX, a.n XXXXX.

Potrivit informațiilor consultate din declarațiile de avere și interese personale și ca urmare a răspunsului primit de la Consiliul municipal Chișinău cu nr. 2422 din 16.02.2024, rezultă că dl Iurie SAVIȚCHI a deținut din 01.06.2005 mai multe funcții în cadrul Consiliului municipal Chișinău, iar prin ordinul nr. 188-e din 01.10.2018, ultimul a fost numit în funcția de Șef Serviciul Supraveghere Tehnică în cadrul Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun.Chișinău.

Succesiv, precizăm că dl Iurie SAVIȚCHI a fost identificat în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1), lit. g) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, adică funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special.

În continuare, inspectoarea de integritate reține că anterior dl Iurie SAVIȚCHI a fost supus controlului pe aspectul regimului juridic al averii și intereselor personale, pentru perioada 01.12.2018-04.11.2019, controlul fiind finalizat prin emiterea Actului de constatare nr. 332/17 din 28.12.2020.

Astfel, inspectoarea de integritate conchide că dl Iurie SAVIȚCHI este pasibil de efectuare a controlului averii și a intereselor personale pentru perioada 05.11.2019 – 26.01.2024 (*data inițierii controlului prin procesul-verbal nr.13/30*).

În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016, *diferență substanțială* – diferență care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.

Conform art. 33 alin. (3)-(4) din Legea nr. 132/2016, în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora. Controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane.

În continuare potrivit art. 34 alin. (1), (2) din Legea nr. 132/2016, dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege. Dacă nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin.(1), inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

Astfel, în sensul normelor de drept enunțate, se reține că, esența de bază a controlului averii și intereselor personale este de a stabili existența, sau eventual inexistența diferenței substanțiale asupra averii subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică.

Corespunzător, la calcularea diferenței substanțiale se vor lua în calcul cheltuielile, care pot fi demonstrate, esența celor descrise este stabilită în art. 2 din Legea nr. 133/2016, care definește că, avere este totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate.

Succesiv, având la bază normele enunțate precum și alegațiile invocate în sesizare, în scopul stabilirii existenței, sau inexistenței diferenței substanțiale dintre avere dobândită și veniturile obținute de către dl Iurie SAVIȚCHI și membrii familiei, în temeiul prevederilor art. 20 alin. (1) lit. a)-d) și art. 32 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, având la bază sursele de informații declarate pe propria răspundere de către dl Iurie SAVIȚCHI în declarațiile sale de avere și interese personale, inspectorul de integritate a accesat registre de stat, a solicitat informații și documente necesare desfășurării controlului de la instituții de drept public și privat, în baza cărora au fost stabilite următoarele modificări patrimoniale materializate prin venituri și cheltuieli.

Astfel, prin demersul nr. 04-30/3557 din 27.03.2024, de la Agenția Servicii Publice au fost solicitate informații și acte confirmative cu privire la dobândirea de bunuri mobile/imobile/ de către subiectul controlului dl Iurie SAVIȚCHI și membrii familiei.

Prin răspunsul Agenției Servicii Publice cu nr. 4606 din 28.03.2024, se atestă că dl Iurie SAVIȚCHI și membrii familiei au dobândit în proprietate, sau înstrăinat, în perioada controlului 05.11.2019 – 26.01.2024, următoarele bunuri mobile și imobile:

-Bunul imobil, apartament nr.XXXXX, cu suprafața de 46,8 m.p, cu nr.cadastral XXXXX, situat în XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXXX, înstrăinat prin contractul de vânzare-cumpărare din 04.03.2020, la prețul de 599 689,00 lei;

-Bunul imobil, construcție cu destinație comercială, situată în XXXXX, s. XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX, dobândită prin contractul de vânzare-cumpărare din 22.02.2021 la prețul de 212 750,00 lei;

-Bunul imobil, construcție cu destinație comercială, situată în XXXXX, s. XXXXX, str. XXXXX, nr.XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX, înstrăinat prin contractul de vânzare-cumpărare din 01.04.2021, la prețul de 270 000,00 lei;

-Bunul imobil, încăpere nelocativă, situată în XXXXX, com. XXXXX, s. XXXXX, str.XXXXX, nr. XXXXX, dobândită prin contractul de vânzare-cumpărare din 11.08.2021 la prețul de 93 900,00 lei;

-Bunul imobil, încăpere nelocativă, situată în XXXXX, com. XXXXX, s. XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXXX, înstrăinată prin contractul de vânzare-cumpărare din 15.03.2022, la prețul de 150 000,00 lei;

În continuare inspecția de integritate reține că dl Iurie SAVIȚCHI și membrii familiei la 15.07.2022 au încheiat contractul de vânzare-cumpărare privind procurarea a două bunuri imobile-terenuri, cu nr.nr.cadastrale XXXXX, XXXXX, situate în intravilanul localității XXXXX, județul XXXXX, XXXXX. Prețul bunurilor imobile fiind stabilit de părți la suma de 50 000,00 Euro.

- Automobilul de model Toyota Auris, a.f 2012, înstrăinat de soții SAVIȚCHI prin contractul de vânzare-cumpărare din 10.08.2022, la prețul de 120 000,00 lei;

- Automobilul de model Nissan QASHQAI, a.f 2010 la prețul de 90 000,00 lei, dobândit prin contractul de vânzare-cumpărare din 24.10.2023;

Corespunzător, sub aspect de venit care ar putea servi cu titlu de economii în numerar pentru acoperirea cheltuielilor suportate, în cadrul controlului, inspecția de integritate a reținut:

-Extrageri/eliberări de numerar din conturile bancare avute în gestiune, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control;

-Obținerea de numerar în calitate de prestații sociale, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control;

-Obținerea de numerar urmare a înstrăinării de bunuri mobile/imobile, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control;

Sub aspect de cheltuieli în numerar suportate, inspecția de integritate a reținut:

-achitățile efectuate în numerar pentru procurarea bunurilor mobile/imobile, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control;

- Depuneri de numerar pe conturile bancare avute în gestiune, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control;

-achitarea plăților de asigurare, serviciilor turistice, taxelor, impozitelor, amenzilor în numerar, potrivit tabelului de efectuare a calculelor care este parte componentă a dosarului de control;

Totodată, inspectoarea de integritate reține că în perioada controlului, adică 05.11.2019 – 26.01.2024, subiectul controlului, dl Iurie SAVIȚCHI, a depus Declarații de avere și interese personale la 23.03.2020, 22.03.2021, 10.03.2022, 31.03.2023.

Succesiv, potrivit art. 4 alin. (1), lit. d) din Legea nr. 133/2016, subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) declară: activele financiare deținute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare.

Astfel, conform normei de drept enunțate, în cazul deținerii de numerar ce depășește 15 salarii medii pe economie, subiectul controlului a avut obligația de a-l declara.

La caz, inspectoarea de integritate reține că dl Iurie SAVIȚCHI la depunerea declarațiilor de avere și interese personale la 23.03.2020, 22.03.2021, 10.03.2022, 31.03.2023 pe propria răspundere, a indicat că nu deține economii în numerar, respectiv inspectoarea de integritate admite că la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale, dl Iurie SAVIȚCHI de comun cu membrii familiei puteau dispune de economii în numerar ce nu pot depăși marja de declarare în cuantum de 15 salarii medii lunare pentru economie, adică: în anul 2020 suma de 119 295,00 lei (7 953,00 salariu mediu lunar pe economie în anul 2020 *15 = 119 295,00 lei lei); în anul 2022 suma de 148 500,00 lei (9 900,00 salariu mediu lunar pe economie în anul 2022 *15 = 148 500,00 lei);

Prin urmare, la efectuarea calculelor, inspectoarea de integritate a acceptat suma numerarului disponibil în limita a 15 salarii medii pe economie corespunzător fiecărui an în parte.

În conformitate cu prevederile art. 19 lit. d), inspectorii de integritate constată diferențele substanțiale, ținând cont de modificările intervenite în averea subiectului declarării, în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică, precum și în veniturile dobândite și cheltuielile realizate de acesta în aceeași perioadă

Conform pct. 115 din Metodologia de efectuare a verificării și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul Președintelui ANI nr. 8 din 24.01.2024, în vigoarea din 12.02.2024, cele 20 de salarii lunare medii pe economie se referă la: a) întreaga perioadă verificată; b) la un an calendaristic; c) la o altă perioadă mai scurtă. Existența „diferenței substanțiale” se va verifica totuși conform situației la ziua stabilirii acesteia, fie la sfârșitul fiecărui an sau a fiecărei perioade, conform mărimii salariului mediu pe economie din anul respectiv. Dacă în nici unul din ani diferența nu a depășit 20 de salarii medii pe economie, însă în urma sumării acestor diferențe depășește 20 de salarii medii pe economie, inspectorul de integritate va constata existența diferenței substanțiale.

Revenind la esența controlului averii și al intereselor personale, este de menționat că, această constă în stabilirea existenței sau inexistenței diferenței substanțiale între averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică, în aceeași perioadă.

Astfel, în rezultatul examinării în ansamblu a materialelor acumulate la dosarul de control inspectoarea de integritate a stabilit următoarele.

Perioada/ Anul	Sold inițial la începutul anului fiscal/lei	Suma veniturilor (numerar intrare)/lei	Suma cheltuielilo r (numerar ieșire)/lei	Numerar reflectat în Declarații de avere și interese personale lei:	Numerar în lei cu titlu de economii acceptat de inspector la data depunerii declarației	Diferență stabilită pe parcursul perioadei/ anului/lei	Sold final la sfârșitul anului fiscal/ perioadei / lei
05.11.2019 31.12.2019	-	98 500,00	600,00	-	-	-	97 900,00
01.01.2020 31.12.2020	97 900,00	894 017,72	788 845,47	-	119.295,00	-	203 072,25
01.01.2021 31.12.2021	203 072,25	477 035,56	392 769,36	-	-	-	287 338,45
01.01.2022 31.12.2022	287 338,45	544 752,71	1 088 231,77	-	148 500,00	La 19.12.2022- <u>-389 338,47</u>	-4 410,15
01.01.2023 31.12.2023	-4 410,15	272 400,00	151 926,45	-	-	-	116 063,40
01.01.2024 26.01.2024	116 063,40	5 000,00	-	-	-	-	121 063,40

Generalizând cele expuse, inspectoarea de integritate reține că pentru perioada 05.11.2019-26.01.2024, s-a stabilit diferență substanțială după cum urmează:

La 19.12.2022 în sumă de - 389 338,47 lei (soldul inițial al economiilor la 19.12.2022 a constituit suma de -203 668,47 lei, iar aceeași dată - 19.12.2022 au avut loc două debitări în sumă a câte 92 835,00 lei, ca urmare a depunerii numerarului la nr. cont XXXXX la SA Banca Transilvania, România, în scopul procurării bunurilor imobile – terenuri cu nr.nr. cadastrale XXXXX, XXXXX, situate în intravilanul localității XXXXX, județul XXXXX, XXXXX.

Potrivit Hotărârii de Guvern nr. 458/2021, pentru anul 2022 a fost aprobat cuantumul salariului mediul lunar pe economie în mărime de 9 900,00 lei.

Astfel, în rezultatul examinării în ansamblu a materialelor acumulate la dosarul de control și calculelor reflectate în tabelul de analiză care este parte componentă a dosarului de control, la data de 19.12.2022, s-a constatat o diferență substanțială în mărime de - 389 338,47 lei, deoarece depășește 20 salarii medii lunare pe economie, în accepțiunea art. 2 din Legea nr. 133/2016 (*anul 2022 – 20* 9 900, 00 lei =198 000,00 lei*).

La caz, inspectoarea de integritate conchide că sumele enunțate derivă din documentele și informațiile obținute la dosarul de control și care sunt reflectate în tabelul de efectuare a calculelor generate din modificările patrimoniale ale familiei SAVIȚCHI.

În conformitate cu prevederile art. 33 alin. (10) din Legea nr. 132/2016, în cazul în care inspectorul de integritate are bănuieli rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale sau există aparența de diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, acesta îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și punctul său de vedere. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului urmează a fi prezentat

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

în termen de 15 zile de la solicitare. În caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

Astfel, prin demersul nr.04-30/8009 din 20.09.2024, inspectoarea de integritate le-a solicitat dnilor XXXXX și Iurie SAVIȚCHI expunerea Punctului de vedere, cu prezentarea de documente justificative, asupra următoarelor aspecte, după cum urmează:

„-Pentru anul 2022, la data de 19.12.2022, a fost stabilită diferență substanțială în sumă de -389 338,47 lei, ca urmare a încasării numerarului cont XXXXX la Banca Transilvania SA, în scopul procurării bunurilor imobile, și anume terenurilor situate în intravilanul loc.XXXXX, județul XXXXX, XXXXX, cu nr.nr.cadastrale XXXXX, XXXXX.

-În declarația de avere și interese personale din 10.03.2022 (depusă pentru anul fiscal 2021) – în mod eronat ați indicat la Cap.II, în caseta „Venitul obținut din înstrăinarea bunurilor mobile sau imobile”, venit în sumă de 599 689,00 lei, obținut ca urmare a înstrăinării apartamentului nr.XXXXX din XXXXX, str.XXXXX, contract de vânzare-cumpărare din 04.03.2020; venit în sumă de 80 000,00 obținut din înstrăinarea automobilului de model Honda CRV, a.f 2007, nr/î XXXXX, conform procurii din 10.12.2019; venit în sumă de 25 000,00 lei, obținut din vânzarea casei de locuit situată în or.XXXXX, s.XXXXX, conform contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 03.10.2019. Ori, în conformitate cu prevederile art.4 alin. 1, lit.a) din Legea nr. 133 din 17.06.2016, subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) declară: a) veniturile obținute de subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina în anul fiscal precedent;

-În declarația de avere și interese personale din 31.03.2023 (depusă pentru anul fiscal 2022) – în mod eronat ați indicat la Cap.II, în caseta „Venitul obținut din înstrăinarea bunurilor mobile sau imobile”, venit în sumă de 599 689,00 lei, obținut ca urmare a înstrăinării apartamentului nr.XXXXX din XXXXX, str.XXXXX, contract de vânzare-cumpărare din 04.03.2020; venit în sumă de 270 000,00 lei, obținut din vânzarea bunului imobil cu nr.cadastral XXXXX, din s.XXXXX, str.XXXXX, XXXXX, contract de vânzare-cumpărare din 01.04.2021. Ori, în conformitate cu prevederile art.4 alin. 1, lit.a) din Legea nr. 133 din 17.06.2016, subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) declară: a) veniturile obținute de subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina în anul fiscal precedent;”

În continuare la 20.09.2024, a parvenit cererea dlui Iurie SAVIȚCHI de a face cunoștință cu materialele dosarului de control. Având în vedere cererea depusă, la data de 23.09.2024, dl Iurie SAVIȚCHI, s-a prezentat la sediul Autorității, unde a făcut cunoștință cu materialele dosarului de control, inclusiv cu tabelul de calcul.

Succesiv la 01.10.2024, a parvenit cererea dlui Iurie SAVIȚCHI privind acordarea unui termen suplimentar până la 18.10.2024 în vederea prezentării unui punct de vedere complet.

La 18.10.2024, în cadrul Autorității a fost înregistrat Punctul de vedere de vedere depus de dl Iurie SAVIȚCHI, care a menționat următoarele:...,*La întrebarea nr. 1 potrivit căreia, la data de 19.12.2022 a fost stabilită o aparență de diferență substanțială în mărime de -389 338,47 lei, relatez că, inspectorul de integritate conform tabelului de calcul în mod nejustificat a redus soldul mijloacelor financiare de la 813 222,33 lei la 119 295,00 lei, la 23 martie 2020 de la 286 108,01 lei la 148 500,00 lei, la 10 martie 2022. ...La moment, nu există absolut nici o*

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

normă care ar permite inspectorului de integritate, să reducă soldul numerarului la data declarării, or aceasta nu presupune suportarea cheltuielilor, care urmează a fi stabilite de către inspectorul de integritate. Suplimentar este menționat că și în Anexă la Metodologia de efectuare a verificărilor și controalelor de către inspectorii de integritate aprobată prin Ordinul ANI nr. 8 din 24.01.2024, care presupune modelul Tabelului controlului averii (fluxurile de numerar de intrare și ieșire) nu este prevăzută coloana, sau rubrica separată – declararea numerarului și cu atât mai mult nu sunt prevăzute criteriile de acceptare sau nu a acestui numerar. Mai mult ca atât, în cazul reducerii soldului la data declarării, inspectorul de integritate nu stabilește data concretă a suportării eventualelor cheltuieli, or, potrivit tabelului anexat la solicitarea prezentării punctului de vedere, reducerea soldului a fost operată la 23 martie 2020, de la 813 222,33 lei la 119 295,00 lei și la 10 martie 2022 de la de la 286 108,01 lei la 148 500,00 lei. Astfel, potrivit tabelului anexat, rezultă că la 23 martie 2020, subiectului controlului a suportat cheltuieli în sumă de 693 927,33 lei (peste 36000 Euro) și la 10 martie 2022 a suportat cheltuieli în sumă de 137 608,01 lei (mai mult de 6000 Euro). Reiterez că la materialele dosarului de control precum și potrivit tabelului de calcul, nu este anexată absolut nici o probă din care ar rezulta suportarea de către subiectului controlului a unor astfel de cheltuieli. Totodată, evidențiez că la data de 04.03.2020 am obținut venit în mărime de 400 000 lei din înstrăinarea bunului imobil, mijloace financiare care le dețineam și după data de 23 martie 2020, or este inexplicabil că într-o perioadă de 19 zile am suportat cheltuieli în marime de 693 927,33 lei, fără ca inspectorul de integritate să stabilească cu certitudine suportarea unor asemenea cheltuieli exorbitante. Suplimentar, este de menționat că potrivit normelor citate supra, esența controlului averii nu se rezumă doar la stabilirea existenței sau inexistenței diferenței substanțială, dar și la declararea sau nedeclararea corespunzătoare a averii. În acest sens, obligația inspectorului este de a stabili care a fost situația de fapt (reală) în momentul declarării averii pentru a califica aceste fapte ca declarare corespunzătoare cu stabilirea diferenței substanțiale sau declararea necorespunzătoare și lipsa diferenței substanțiale. La acest aspect este relevant următorul exemplu: în cazul nedeclarării unui transfer internațional primit oficial de către subiectul declarării, inspectorul de integritate oricum va lua în calcul ca venit acest transfer (evident în cazul în care a fost ridicat în numerar) și va constata declararea necorespunzătoare a acestui venit. La fel și în cazul declarării unui numerar cu mult mai mare decât cel posibil de acumulat stabilit de inspectorul de integritate în cadrul controlului averii, ultimul va lua în calcul doar mijloacele financiare posibil de acumulat conform controlului (tabelului), dar nu acel indicat de subiectul controlului. Astfel, nu orice informație indicată în declarațiile de avere urmează a fi tratate ca un adevăr absolut, sau doar în defavoarea subiectului controlului. Mai mult ca atât, legiuitorul a prevăzut la art. 352/1 alin. (2) din Codul penal și răspundere penală pentru falsul în declarații și anume, includerea intenționată a unor date incomplete sau false, neinclusiunea intenționată a unor date în declarația de avere și interese personale. Luând în considerație cele expuse, este imperios de stabilit care totuși a fost cauza neindicării numerarului (poate existau circumstanțe obiective în rezultatul cărora nu a fost declarat acest numerar), or, după cum am indicat, nu orice informație indicată în declarațiile de avere, sau neindicată, urmează a fi tratată ca un adevăr absolut și doar în defavoarea subiectului controlului. Potrivit art. 20 alin. (2), lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate este obligat să respecte metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, să nu emită, fără

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

motive convingătoare, acte care se abat de la practica generalizată de verificare și control a inspectorilor de integritate. Luând în considerație că practica Autorității Naționale de Integritate, prin emiterea mai multor acte de constatare, demonstrează acceptarea deținerii numerarului și/sau altor bunuri, chiar dacă acestea nu au fost indicate în declarațiile de avere și interese personale, solicit excluderea din tabelul de analiză a reducerii soldului mijloacelor financiare la data declarării averii și intereselor personale. În acest sens, menționez că în actul de constatare nr.11/30 din 25.01.2024, emis în privința dlui XXXXX, inspectorul de integritate a acceptat economiile subiectului de control, chiar dacă acesta nu a indicat în căsuța numerar economii la depunerea declarației de avere și interese personale. De asemenea relievez că în activitatea sa, Autoritatea Națională de Integritate aplică Codul administrativ, prin urmare fiind aplicabil articolul 140 din Codul administrativ care consacră puterea lucrului decis, făcându-le actul de constatare incontestabil după adoptare oferind astfel stabilitate în raporturile juridice. Așadar, după emiterea actul de constatare de către inspectorii de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate și rămânerea definitivă a acestora prin necontestare, sau prin confirmarea legalității actului de constatare de către instanța de judecată, intervine puterea lucrului decis și pe cale de consecință se impune ca inspectorii de integritate să-și respecte propriile decizii. Prin urmare, evidențiez că actul de constatare nr.11/30 din 25.01.2024 emis în privința dlui XXXXX unde inspectorul de integritate a luat în calcul economiile acestuia, necătfind la faptul că nu a indicat în declarația de avere și interese personale este unul definitiv și irevocabil prin necontestarea acestuia în instanța de judecată devenind obligatoriu și pentru inspectorii de integritate, or aceștea au obligația de a unifica practica și de a respecta principiul puterii lucrului decis (puterea lucrului judecat). Referitor, la declararea eronată a veniturilor indicate în declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anii 2021, 2022 menționez că nu am avut/am intenția de a majora patrimoniul familie Savițchi, reiterez că nu am fost instruit de către Autoritatea Națională de Integritate ca să cunosc că urmează să declar venitul doar pentru anul în care l-am obținut. În continuare, subliniez că analizând tabelul de calcul am identificat că inspectorul de integritate nu a luat în calcul ca venit mijloacele financiare obținute de la cumetrie în cuantum de 49 500 lei indicate în declarația de avere și interese personale pentru anul 2023, precum și îndemnizațiile pentru copii minori obținute din România. Nu a fost inclus în tabelul de calcul nici mijloacele financiare în mărime de 25 000 lei, urmare a înstrăinării bunului imobil din s. XXXXX. Suplimentar, potrivit art. 3 lit. i) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, activitatea Autorității se bazează inclusiv pe principiul dreptului la apărare. Potrivit art. 40 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dreptul la apărare este garantat. Participanților la proces li se asigură posibilitatea de a participa la toate etapele de desfășurare a procesului. Conform art. 33 lit. c) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, persoana supusă controlului averii și al intereselor personale are dreptul să prezinte datele și informațiile pe care le consideră necesare. Potrivit art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. Conform art. 117 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților. Conform art. 19 alin. (3) și (5) din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

judiciară și statutul expertului judiciar, expertiza extrajudiciară se realizează în afara unui proces judiciar și presupune efectuarea unor cercetări metodice, cu aplicarea de cunoștințe speciale și procedee tehnico-științifice, pentru formularea unor concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene și procese, corpul și psihicul uman. Expertiza extrajudiciară poate servi drept material auxiliar pentru o plîngere, decizie, negociere, tranzacție de împăcare sau pentru un alt proces de natură extrajudiciară. Luând în considerație că în urma analizei tabelului de calcul, am depistat cel puțin câteva poziții eronate, solicit ca în cazul în care totuși informațiile din punctul de vedere nu vor fi luate în calcul ca mijloace financiare din care poate fi justificată diferența, să fiu informat despre acest fapt până la emiterea actului de constatare cu acordarea termenului suplimentar pentru efectuarea expertizei extrajudiciare contabile. Totodată menționez că conform art.33 alin.(14) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate controlul averii și al intereselor personale se efectuează în cel mult 9 luni de la repartizarea sesizării. Ținând cont de complexitatea controlului, de comportamentul participanților vizați și a autorităților relevante, în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, președintele sau vicepreședintele Autorității poate prelungi termenul de efectuare a controlului până la cel mult 18 luni. Prin urmare, termenul de 18 luni a controlului averii și intereselor personale în privința lui Savițchi Iurie expiră la data de 10 iunie 2025, fapt pentru care nu există riscul expirării termenul de efectuare a controlului și în cazul în care inspectorul nu va lua totuși în calcul informațiile din punctul de vedere, rog respectuos pe această cale prin prisma respectării principiului dreptului la apărare să-mi ofere posibilitatea să dispun efectuarea unei expertizei extrajudiciare contabile care ulterior să fie prezentată în cadrul procedurii de control. Astfel, solicit: 1. Includerea în tabelul de analiză a mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, în sumă de 49 500,00 lei, obținută de la evenimentul de familie (cumetrie). 2. Includerea în tabelul de analiză a mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, venitul obținut îndemnizațiile acordate pentru copii minori din România. 3. Includerea în tabelul de analiză a mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, în sumă de 25 000 lei, urmare a înstrăinării bunului imobil din s. XXXXX. 4. Excluderea din tabelul de analiză a reducerii soldului mijloacelor financiare la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale. 5. Informarea imediată a subsemnatului, până la emiterea actului de constatare despre refuzul inspectorului de integritate de a lua în calcul mijloacele financiare indicate la pct. 1, 2 și 3 ca mijloace financiare din care poate fi justificată diferența și/sau refuzul excluderii informației indicate la pct. 4 cu acordarea termenului suplimentar pentru efectuarea expertizei extrajudiciare contabile.”

Astfel, analizând explicațiile din Punctul de vedere prezentat, prin prisma dreptului discreționar și a liberei convingeri la aprecierea faptelor existente, în coroborare cu cadrul normativ relevant, inspectoarea de integritate conchide următoarele:

În ceea ce privește solicitarea privind includerea în tabelul de analiză a mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, în sumă de 49 500,00 lei, obținută de la evenimentul de familie (cumetrie), inspectoarea de integritate reține că subiectul vizat, dl Iurie SAVIȚCHI a indicat în Declarația de avere și interese personale depusă la 25.03.2024, cu titlu de venit obținut suma de 49 500,00 lei, iar în căsuțele și Sursa venitului și Serviciul prestat/Obiectul generator de venit a fost indicat-Eveniment de familie/cumetrie. Astfel, la demersul inspectoarei de integritate s-a solicitat subiectului vizat prezentarea de acte justificative, informații (numele, prenumele, date de identificare, date de contact a donatorilor), sau orice mijloace probante, inclusiv cu comunicarea metodei de transmitere,

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

care atestă că familia SAVIȚCHI a obținut suma reflectată cu titlu de venit. Totodată s-a solicitat prezentarea aceluși spectru de informații și acte justificative cu privire la cheltuielile suportate pentru organizarea și celebrarea evenimentului de familie „cumetrie”. Urmare a demersului înaintat, dl Iurie SAVIȚCHI nu a furnizat careva date relevante, în explicațiile depuse la 05.11.2024, ultimul a menționat următoarele: *...,Vă remit datele de contact ale persoanelor participante la evenimentul de familie (cumetrie) care au acceptat să le fie furnizate datele către inspectorul de integritate.”*

Respectiv, reieșind din faptul că subiectul vizat nu a furnizat inspectorului de integritate informațiile solicitate, neprezentând nici o probă/ înscris/informații relevante ce ar confirma faptul obținerii venitului de la evenimentul de familie (cumetrie) și nici acte justificative cu privire la cheltuielile suportate pentru organizarea și celebrarea evenimentului de familie „cumetrie”, inspectorul de integritate a respins solicitarea dlui Iurie SAVIȚCHI privind includerea mijloacelor financiare în sumă de 49 500,00 lei, obținută în anul 2023, în calitate de donații de la „cumetrie”.

Referitor la solicitarea privind includerea în tabelul de analiză a mijloacelor financiare obținute din indemnizațiile acordate pentru copiii minori din România, inspectorul de integritate reține că dl Iurie SAVIȚCHI a indicat în Declarația de avere și interese personale depusă la 25.03.2024, cu titlu de venit obținut suma de 10 644 RON. În acest sens la demersul inspectorului de integritate de a prezenta careva probe privind obținerea venitului enunțat, subiectul vizat nu a prezentat careva informații concludente însoțite de acte confirmative (probe), care să confirme dovada obținerii acestuia. În speță, subiectul vizat nu a prezentat careva acte justificative care să demonstreze că a retras în numerar alocațiile pentru copii pentru a fi atribuită la venituri obținute în numerar. Ori, în cadrul controlului averii și intereselor personale la venituri (disponibilitate financiară), inspectorul de integritate a atribuit salariile, indemnizațiile, alte venituri obținute în numerar, etc. Corespunzător, din considerentele expuse, s-a respins ca neîntemeiată solicitarea privind includerea în tabelul de calcul a indemnizațiilor pentru copiii minori.

Referitor la solicitarea privind includerea în tabelul de analiză a mijloacelor financiare în sumă de 25 000,00 lei, urmare a înstrăinării bunului imobil din s. XXXXX, inspectorul de integritate reține că contractul de vânzare-cumpărare privind vânzarea bunului imobil enunțat a fost încheiat la 03.10.2019, în afara perioadei de control. Ori în speță controlul a fost efectuat pentru perioada 05.11.2019-26.01.2024, considerente din care suma enunțată nu a fost inclusă în tabelul de calcul, ori a fost obținută în afara perioadei de efectuare a controlului.

Referitor la solicitarea privind excluderea din tabelul de analiză a reducerii soldului mijloacelor financiare la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale, inspectorul de integritate reține că în Punctul de Vedere prezentat, dl Iurie SAVIȚCHI menționează despre lipsa la dosarul de control a unor probe ce ar permite diminuarea economiilor în numerar la datele în care au fost depuse declarațiile de avere și interese personale. În speță, inspectorul de integritate apreciază critic alegațiile invocate de către dl Iurie SAVIȚCHI, la caz fiind relevante prevederile pct. 37 al Regulamentului privind modul de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică aprobat prin Ordinul Președintelui ANI nr. 4/2022 și art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016. Astfel, legea prevede într-o manieră clară că în cazul existenței mijloacelor bănești în forma în care sunt, sunt obligatoriu de a fi reflectate fie la cap. V lit. a), fie la lit. c) din declarațiile de avere și interese personale. În speță, se reține că subiectul vizat nu a declarat economii în numerar și respectiv inspectorul de integritate nu poate arbitrar și la solicitarea părții interesate să le

introducă anume unde îi sunt nevoie subiectului de control pentru a îi justifica diferența substanțială. Totodată este inerent de a reține și practica ANI la acest capitol care este conformă concluziilor prevăzute în Actul de constatare întocmit în privința dlui Iurie SAVIȚCHI. În continuare, inspectoarea de integritate precizează că în Republica Moldova încă predomină achitarea în numerar a plăților, serviciilor, cumpărăturilor, etc – cheltuieli ce nu pot fi identificate în cadrul controlului. Așadar, nu este vorba de probatoriu, dar despre prevederile legale imperative, care stipulează expres că în cazul deținerii de numerar ce depășește 15 salarii medii pe economie, subiectul controlului are obligația de a-l declara.

În continuare, în Punctul de vedere prezentat, subiectul vizat face referire și la prevederile art. 352/1 alin. (2) din Codul penal, care reglementează răspunderea penală pentru falsul în declarații și anume, includerea intenționată a unor date incomplete sau false, neinclusiunea intenționată a unor date în declarația de avere și interese personale. La caz, inspectoarea de integritate precizează că această normă este aplicabilă doar în cazul existenței unor acțiuni/inacțiuni efectuate cu intenție, ceea ce nu este relevant cazului. Ori, analizând toate materialele și circumstanțele cazului se deduce că numerarul, sau depunerile în instituțiile financiare nu au fost reflectate de către subiectul vizat, deoarece nu au existat.

În continuare cu referire la argumentul subiectului controlului cu privire la existența actului de constatare nr.11/30 din 25.01.2024, emis în privința dlui XXXXX, unde inspectoarea de integritate a acceptat economiile subiectului de control, chiar dacă acesta nu a indicat în căsuța numerar economii la depunerea declarației de avere și interese personale menționăm faptul că este eronată afirmația indicată, ori spețele nu sunt similare. Mai mult ca atât, actul de constatare la care face referire subiectul vizat a fost anulat de către instanța de judecată, fapt care se confirmă prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3-17/2024 din 01.07.2024.

Cu referire la solicitarea privind informarea imediată a subsemnatului, până la emiterea actului de constatare despre refuzul inspectorului de integritate de a lua în calcul mijloacele financiare indicate la pct. 1, 2 și 3 ca mijloace financiare din care poate fi justificată diferența și/sau refuzul excluderii informației indicate la pct. 4 cu acordarea termenului suplimentar pentru efectuarea expertizei extrajudiciare contabile, inspectoarea de integritate consideră o atare solicitare lipsită de bază legală. Ori, dacă subiectul vizat ar fi intenționat să efectueze o expertiză extrajudiciară contabilă, ultimul ar fi avut timp suficient pentru a o face, cel puțin din 23.09.2024, data când subiectul vizat a făcut cunoștință cu materialele dosarului de control, inclusiv și cu tabelul de calcul și până la data emiterii prezentului act.

Subsecvent, inspectoarea de integritate ține să menționeze faptul că a luat în calcul ca cheltuieli suportate de familia SAVIȚCHI și plățile în sumă de 2 935,00 Euro și 2 450,00 Euro, contractate prin contractele turistice nr. VC-54126 din 26.12.2022 și nr.45706 din 11.05.2022 pentru sejururile de care a beneficiat exclusiv familia subiectului controlului. La caz inspectoarea de integritate respinge ca neîntemeiate alegațiile invocate de subiectul controlului precum că cheltuielile enunțate nu au fost suportate de familia SAVIȚCHI, ci de dna XXXXX (verișoarea soției). La demersul inspectoarei de integritate de a expune motivele suportării cheltuielilor de către dna XXXXX (verișoarea soției), ultimul în explicațiile înregistrate în cadrul Autorității cu nr. 13183 a comunicat că: „, motivul suportării cheltuielilor respective țin de ordin familial (relații strânse de rudenie, ajutor reciproc, etc.) ” La caz inspectoarea de integritate apreciază critic alegațiile invocate de subiectul controlului, ori nici declarațiile de avere și interese personale ale dlui Iurie SAVIȚCHI nu confirmă ipoteza subiectului vizat, iar mijloacele bănești presupuse a fi acordate de către dna XXXXX

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(verișoarea soției) pentru plata serviciilor turistice de care a beneficiat exclusiv familia SAVIȚCHI nu sunt indicate la capitolul venituri în declarațiile de avere și interese personale. Ori, potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016, noțiunea de venit este reglementată drept orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate. Astfel, precizăm că întreg capitolul II „*Veniturile obținute de subiectul declarării, membrii de familie, concubin/concubină, în țară și în străinătate, pe parcursul anului*”, nu a fost plafonat de către legiuitor, respectiv indiferent de quantumul venitului și forma prin care s-a materializat (ex. donație, beneficii financiare, aport financiar, plata în beneficiu unui terț, etc.), odată ce circulația mijloacelor financiare a vizat subiectul declarării, urmează să fie reflectat în Declarația de avere și interese personale, fapt ce în speță nu a avut loc. Astfel, chiar dacă dna XXXXX (verișoarea soției) a încheiat contractele de prestare a serviciilor turistice și a plătit mijloacele financiare în casă și i-au fost eliberate bonuri de plată pe numele acestuia, mijloacele financiare au fost ale familiei SAVIȚCHI, care în final au fost și beneficiarii sejururilor turistice.

În conformitate cu prevederile pct. 77 din Metodologia de efectuare a verificării și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul Președintelui ANI nr. 8 din 24.01.2024, în cazul controlului averii și intereselor personale, sarcina inspectorului este să stabilească un dubiu rezonabil cu privire la diferență între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută. Conform art. 33 alin. (10) al Legii nr. 132/2016, îi revine subiectului supus controlului să prezinte informații și dovezi care să combată acest dubiu. Dacă informațiile din dosar, inclusiv cele prezentate de subiectul controlului, nu combat dubiul, inspectorul de integritate constată că persoana supusă controlului nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

În speță, inspectoarea de integritate, constatând diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită, a oferit dlui Iurie SAVIȚCHI posibilitatea de a le elucida, prin prezentarea datelor și informațiilor suplimentare după caz, oferindu-i pentru aceasta un termen suficient, ori potrivit normei de drept enunțate, în cazul controlului averii și intereselor personale sarcina probațiunii trece pe seama subiectului controlului.

Astfel, în circumstanțele în care informațiile acumulate în cadrul dosarului de control, nu combat dubiul rezonabil cu privire la diferență între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, iar subiectul vizat nu a prezentat în Punctul de vedere/informații/acte justificative și dovezi care să combată acest dubiu, inspectoarea de integritate conchide că în speță datele reflectate în tabelul de calcul, care este parte a dosarului de control atestă o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită de către dl Iurie SAVIȚCHI și membrii familiei.

La caz, în cadrul procedurii de control a averii și intereselor personale, inspectorul de integritate, a acționat independent, cu diligență și bună-credință, respectând în tocmai procedura de control, regulile privind sarcina probațiunii, a ținut cont de principiul proporționalității și a dreptului discreționar conform Codului administrativ.

Subsidiar în vederea verificării corectitudinii și plenitudinii informațiilor reflectate în declarațiile de avere și interese personale, pentru perioada de control, inspectoarea de integritate atestă declararea necorespunzătoare a averii și intereselor personale de către subiectul declarării.

-În declarația de avere și interese personale din 10.03.2022 (depusă pentru anul fiscal 2021) – în mod eronat a fost indicat la Cap.II, în caseta „Venitul obținut din înstrăinarea bunurilor mobile sau imobile”, venit în sumă de 599 689,00 lei, obținut ca urmare a înstrăinării apartamentului nr.XXXXX din mun.XXXXX, str.XXXXX, contract de vânzare-cumpărare din 04.03.2020; venit în sumă de 80 000,00 obținut din înstrăinarea automobilului de model Honda CRV, a.f 2007, nr/î XXXXX, conform procurii din 10.12.2019; venit în sumă de 25 000,00 lei, obținut din vânzarea casei de locuit situată în or. XXXXX, s.XXXXX, conform contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 03.10.2019. Ori, în conformitate cu prevederile art.4 alin. 1, lit.a) din Legea nr. 133 din 17.06.2016, subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) declară: a) veniturile obținute de subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina în anul fiscal precedent;

-În declarația de avere și interese personale din 31.03.2023 (depusă pentru anul fiscal 2022) – în mod eronat a fost indicat la Cap.II, în caseta „Venitul obținut din înstrăinarea bunurilor mobile sau imobile”, venit în sumă de 599 689,00 lei, obținut ca urmare a înstrăinării apartamentului nr.XXXXX din mun.XXXXX, str.XXXXX, contract de vânzare-cumpărare din 04.03.2020; venit în sumă de 270 000,00 lei, obținut din vânzarea bunului imobil cu nr.cadastral XXXXX, din s. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, contract de vânzare-cumpărare din 01.04.2021. Ori, în conformitate cu prevederile art.4 alin. 1, lit.a) din Legea nr. 133 din 17.06.2016, subiecții prevăzuți la art. 3 alin. (1) declară: a) veniturile obținute de subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina în anul fiscal precedent;

Cu privire la declararea necorespunzătoare a averii și intereselor personale, dl Iurie SAVIȚCHI în explicațiile înregistrate în cadrul Autorității, a menționat următoarele: *„Referitor, la declararea eronată a veniturilor indicate în declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anii 2021, 2022 menționez că nu am avut/am intenția de a majora patrimoniul familie Savițchi, reitirez că nu am fost instruit de către Autoritatea Națională de Integritate ca să cunosc că urmează să declar venitul doar pentru anul în care l-am obținut.”*

Subsecvent, având la bază informațiile și actele obținute în cadrul prezentei proceduri de control, coroborate cu explicațiile prezentate asupra curențelor depistate în declarațiile de avere și interese personale ale dlui Iurie SAVIȚCHI, inspectorul de integritate constată nedeclararea în mod corespunzător a averii și intereselor personale la depunerea declarațiilor de avere și interese pentru anii 2017-2021, contrar prevederilor art. 4 din Legea nr. 133/2016.

În conformitate c prevederile art. 34 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, dacă constată o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită a persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia și aplică interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia

Potrivit art. 34 alin. (5) și (6) din Legea 132/2016, În situația prevăzută la alin.(3), Autoritatea aplică orice măsuri de asigurare necesare și se adresează în instanța de judecată de la sediul Autorității în vederea încasării în folosul statului a valorii averii nejustificate sau a confiscării acesteia. Acțiunea respectivă se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.

În cazul contestării actului prin care se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, Autoritatea poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.

Potrivit art. 23 alin. (6) și (7) din Legea nr. 133/2016, Subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică și/sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau de la data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție electivă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la data încetării mandatului.

În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese.

Corespunzător, în circumstanțele în care în cadrul controlului averii și intereselor personale au fost luate în calcul toate sursele de venit stabilite, cum ar fi sursele de venit indicate pe propria răspundere de către dl Iurie SAVIȚCHI în declarațiile sale de avere și interese personale, sursele de venit indicate în fișele de verificare a obligațiilor fiscale ale SIA al Serviciului Fiscal de Stat, iar subiectul controlului nu a prezentat careva acte confirmative că a obținut alte venituri decât cele indicate în Declarațiile de avere și interese personale depuse și nu a putut prezenta justificative (*acte confirmative de proveniență și care nu ar intra în contradicție cu informațiile reflectate în declarațiile de avere și interese personale depuse pe parcursul deținerii calității de subiect al declarării averii și a intereselor personale*) privind disponibilitățile financiare ce sunt constatate ca diferență între veniturile sale în raport cu cheltuielile sale pentru aceeași perioadă, inspectoarea de integritate conchide că deținerea averii stabilite în cadrul controlului ca diferență substanțială are caracter nejustificat.

În conformitate cu prevederile art. 19, art.art.34-36 din Legea 132/2016 și art. 23 alin. (5)-(7) din Legea nr. 133/2016, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl Iurie SAVIȚCHI, Șef Serviciul Supraveghere Tehnică în cadrul Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun.Chișinău în circumstanțele descrise în prezentul act.

2. Se constată diferență substanțială și deținerea averii cu caracter nejustificat, în mărime de **- 389 338,47 lei** în anul fiscal 2022 la 19.12.2022, diferență ce a fost constatată între averea dobândită și veniturile obținute pentru aceeași perioadă de către dl Iurie SAVIȚCHI și membrii familiei.

3. Se transmite, prezenta cauză în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate în condițiile art. 34 alin. (5) din Legea nr. 132/2016.

4. Se dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu în condițiile prevăzute la art. 34 alin. (3) din Legea nr. 132/2016.

5. Se decede, dl Iurie SAVIȚCHI din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani și se înscrie în registru în condițiile prevăzute la art. 23 alin. (5) - (7) din Legea nr. 133/2016.

6. Se aduce la cunoștința dlui Iurie SAVIȚCHI actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4.

**Inspectoare de integritate superioară
a Autorității Naționale de Integritate**

Eugenia PARFENI